

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/320/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114223259
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114223259.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, Bratislava, p r o t i žalovanému: M. A., G.. X.X.XXXX, K. L., B. XXX, o zaplatenie 340,15 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 22.8.2014 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 340,15 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 16.5.2011 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 29.1.2009, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 995,82 Eur, ktorý mal uhradiť v 24 mesačných splátkach po 68,45 Eur. Neskôr, na základe žiadosti žalovaného, sa dohodli na odklade splátok č. 456. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátky č. 4 o viac ako 3 mesiace žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru dňa 15.5.2011.

Žalovaný sa k žalobe doposiaľ nevyjadril, aj keď žaloba mu bola doručená 8.1.2015.

Vzhľadom na to, že jedná sa o drobný spor, súd s poukazom na § 115 a ods. 2 O.s.p. vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o revolvingovom úvere č. 8300018134, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru, kartou klienta, oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 3.4.2011 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 29.1.2009 účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8300018134. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že príslušný formulár zmluvy podpísal najprv žalovaný dňa 26.1.2009 s vyplnením údajov v bode 5. Uvádza sa v ňom, že dlžník požaduje úver vo výške 995,82 Eur, pričom RPMN za úver predstavuje 68,88 % a ročná úroková sadzba je v tej istej výške. V uvedenej kolónke sa spomína aj poskytnutá čiastka revolvingu 665,31 Eur.

Bod 6 zmluvy obsahuje údaje o schválenom úvere s tými istými údajmi ako v bode 5 s výnimkou RPMN, ktorá pri úvere je 64,10%. Veriteľ túto zmluvu podpísal dňa 29.1.2009.

Z karty klienta je zrejmé, že žalovanému bola vyplatená na základe predmetnej úverovej zmluvy len suma 881,04 Eur, pričom k realizácii revolvingu nedošlo. Žalovaný však celkovo žalobcovi zaplatil sumu 1302,65 Eur.

Listom zo dňa 3.4.2011 žalobca oznámil žalovanému zosplatnenie úveru z dôvodu, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 23, 24 a 25. Tento list bol doručovaný žalovanému do vlastných rúk, žalovaný si však zásielku nevyzdvihol, takže bol vrátený žalobcovi dňa 29.4.2011.

Z karty klienta vyplýva, že splátka č. 24 bola splatná 18.2.2011.

Podľa zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere žalobcu konkrétne bodu 13.1 v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru podľa zmluvy o viac ako 3 mesiace po termíne splatnosti sa stávajú všetky záväzky dlžníka, ktoré sa podľa tejto zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti okamžite splatnými (písm. a).

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.8.2008 do 31.11.2009).

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písm. g/ je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, pod i/ výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov.

Podľa § 4 ods. 3 pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

V danom prípade v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi chýba rozlíšenie splátok, pretože je uvedená len mesačná splátka vo výške 68,45 Eur, chýba aj konečná splatnosť úveru, nakoľko je uvedený len počet splátok 24 a napokon chýba aj dohoda RPMN.

Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. i/, kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou

splatnosťou úveru a preto pri písm. g/ citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co 286/14 zo dňa 27.5.2014).

V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. i/ citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedená informácia je totiž dôležitá pre spotrebiteľa o tom, či príslušný úver je pre neho výhodný alebo nie (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave 9Co 401/12 zo dňa 6.8.2013).

V zmluve však chýba aj dohoda o RPMN, v tejto súvislosti možno poukázať na § 40 ods. 1, § 44 ods. 1 a § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak nebol právny úkon urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 44 ods. 1 OZ zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 44 ods. 2 OZ prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

V danom prípade z dokazovania vyplynulo, že výška RPMN pri úvere bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovaného (68,88%) a iná v akceptácii žalobcu (64,10%). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na citované ustanovenie § 44 ods. 2 vetu prvú OZ totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalobcu v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalovaný musel písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dôsledkom čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. K totožnému právnomu záveru dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku 6Co 211/2014 zo dňa 29.5.2014.

Uvedené chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobujú následok vyplývajúci z § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. spočívajúci v tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný má žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 881,04 Eur, keďže len táto suma bola reálne žalovanému vyplatená, ale keďže žalovaný žalobcov uhradil viac (1.302,65 Eur) súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Zároveň však súd mal za, to že nárok je premlčaný. Je pritom nesporné, že predmetná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom od 1.1.2008.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Zároveň súd poznamenáva, že s účinnosťou od 1.5.2014 súd ex offio pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy musí prihliadať na premlčanie. Vyplýva to z § 5 b zákona č. 102/2014, ktorým bol novelizovaný zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa citovaného ustanovenia orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Súd zastáva ten názor, že spotrebiteľské zmluvy majú nepochybne občianskoprávny charakter, keďže sú upravené v rámci Občianskeho zákonníka v § 52 a násl. Preto aj premlčanie je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Použitie Obchodného zákonníka je totiž explicitne upravené v § 261 a ako vyplýva z citovaného §, konkrétne ods. 6 písm. d/ Obchodným zákonníkom sa spravujú záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere (§ 497). Ako už súd konštatoval, daný právny vzťah sa však neposudzuje podľa § 497 Obchodného zákonníka, ale podľa osobitného právneho predpisu, ktorým je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Súdy už vo viacerých rozhodnutiach vyslovili názor o nutnosti aplikácie Občianskeho zákonníka aj v otázke premlčania pri spotrebiteľských zmluvách (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co 116/2013 zo dňa 15.4.2014 alebo 6Co 105/2013 zo dňa 10.12.2013). Súdy poukázali na to, že ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane úverov. Ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv zákonodarca by to explicitne upravil. Citované ustanovenie sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občiansky zákonník. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Napokon v súčasnosti akékoľvek pochybnosti o aplikácii Občianskeho zákonníka pri posúdení premlčania sú už odstránené novelou Občianskeho zákonníka už spomínaným zákonom č. 102/2014, v zmysle ktorej bol § 52 ods. 2 doplnený o túto vetu: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 OZ premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

V danom prípade bolo dohodnuté plnenie v splátkach a žalobca úver zosplatnil s poukazom na § 565 OZ a dohodnuté zmluvné podmienky.

Ako vyplýva z ustanovenia § 103 OZ pre plynutie premlčacej lehoty nie je rozhodujúce to, kedy veriteľ úver zosplatnil, ale rozhodujúca je zročnosť nesplnenej splátky, v dôsledku čoho využil tento inštitút. Tento záver logicky naväzuje aj na § 101 OZ, podľa ktorého pre plynutie premlčacej lehoty je rozhodujúce

to, kedy sa právo objektívne mohlo vykonať prvýkrát a teda je irelevantný subjektívny moment kedy veriteľ toto právo v skutočnosti využil.

V danom prípade žalobca úver zosplätnil v dôsledku omeškania s úhradou splátok 23, 24 a 25, pričom prvá splátka ako vyplýva z karty klienta bola zročná 18.1.2011. S poukazom na § 103 OZ preto nasledujúceho dňa začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula 19.1.2014 a keďže žaloba bola podaná až 22.8.2014 súd mal za to, že nárok je premlčaný.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a tej skutočnosti, že úspešnému žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.